

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Алієв Малік Махмуд, Вакаров О.С., студенти магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ БЮДЖЕТНОЮ СФЕРОЮ

Публічне адміністрування бюджетом в Україні з переходом до ринкових відносин набуло нового змісту - від жорстких нормативних методів, притаманних командно-адміністративній системі, до застосування економічних важелів впливу шляхом здійснення фінансово-кредитної політики через систему уповноважених органів. Однак це не означає, що держава відмовляється від владних методів впливу. Публічне адміністрування бюджету поєднує методи прямого оперативного владно-розпорядчого управління з використанням стимулюючого впливу через економічні регулятори.

Жодна гілка влади, жоден державний орган не мають реальної влади без відповідного фінансового забезпечення своєї діяльності. Управління фінансами відбувається через систему державних органів та інститутів за допомогою форм і методів організації управлінської діяльності. Така діяльність зумовлена історичними, економічними та політичними умовами розвитку держави, воно підпорядковується фінансовій політиці держави.

В управлінні бюджетом розрізняють декілька функціональних складових: планування, стратегічне й оперативне управління та контроль. Планування посідає важливе місце в системі управління фінансами. Його об'єктом є фінансова діяльність держави та суб'єктів господарювання, а результатом - складання фінансових планів. У процесі планування держава та суб'єкти господарювання оцінюють стан своїх фінансів, виявляють можливість збільшення фінансових ресурсів, розробляють напрями їх ефективного використання [1, с. 8].

Публічне адміністрування виявляється у визначенні фінансових ресурсів шляхом прогнозування на майбутнє, встановлення обсягів фінансових ресурсів на реалізацію цільових програм тощо; здійснення вищими органами державної влади та управління (Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України). У сфері управління фінансами до повноважень Верховної Ради України належать: розгляд проекту та затвердження закону про Державний бюджет України, контроль за виконанням Державного бюджету, ухвалення рішення щодо звіту про його виконання, розгляд і затвердження усіх законодавчих актів, котрі стосуються фінансової системи та фінансової політики в країні, контроль за їх виконанням, використанням позик, одержаних Україною,

утвердження усіх рішень, пов'язаних із фінансовою політикою держави. Міністерство фінансів є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної бюджетної. Основними завданнями Мінфіну України є: формування та забезпечення реалізації державної бюджетної; формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів; формування і забезпечення у межах повноважень реалізації державної політики у сфері державного фінансового контролю, координації та спрямовування діяльності органів виконавчої влади, уповноважених на проведення контролю за дотриманням бюджетного законодавства та інші.

Державна казначейська служба України (Казначейство України) також є одним з органів публічної влади, що контролює бюджетні програми, а саме обслуговує бюджетні кошти. Казначейство України відповідно до покладених завдань: здійснює через систему електронних платежів Національного банку України розрахунково-касове обслуговування розпорядників, одержувачів бюджетних коштів та інших клієнтів, операцій з коштами бюджетів, спільних із міжнародними фінансовими організаціями проектів; управляє ліквідністю субрахунків єдиного казначейського рахунка; за погодженням із Мінфіном України залучає на поворотній основі кошти єдиного казначейського рахунка для покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів, Пенсійного фонду України та для надання середньострокових позик місцевим бюджетам тощо.

Державна аудиторська служба України (ДАС України) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю.

Основними завданнями ДАС України є реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю, а також внесення пропозицій щодо її формування [2]. На місцевому рівні управління у сфері бюджетних програм здійснюють місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування: складання і подання на затвердження ради проект відповідного бюджету та забезпечення його виконання; звітування перед відповідною радою про його виконання, тощо.

Отже, публічне управління бюджетною сферою є основною функцією органів влади, адже кожна дія органів публічного адміністрування передбачає фінансове підґрунтя, що обов'язково регулюється владою.

Література

1. Набока Т.С. Управління видатками бюджету та напрямки його вдосконалення в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.08. Київ, 2015. 20 с.

2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993 р. № 2939-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>

УДК 336.1:35.072.6(043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Вовканич Д.М., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПУБІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ФІНАНСОВОЮ СФЕРОЮ

Публічне адміністрування фінансами відбувається через систему державних органів та інститутів за допомогою форм і методів організації управлінської діяльності. Така діяльність зумовлена історичними, економічними та політичними умовами. Процес реалізації системи публічних потреб та інтересів покладено в основу еволюції суспільства. Саме від організації публічного адміністрування залежить механізм та ефективне функціонування фінансової системи держави.

Форми діяльності органів адміністрування у сфері публічних фінансів зумовлені специфічними завданнями і функціями управління. Варто зазначити, що до форм адміністративної діяльності відносять: видання нормативних актів, видання індивідуальних (ненормативних, адміністративних) актів, проведення організаційних заходів і здійснення матеріально-технічних операцій. Тобто публічне адміністрування фінансовою сферою – це прямий обов’язок держави. А саме - це її діяльність з формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих грошових фондів з метою забезпечення здійснення функцій держави, публічне адміністрування. Зміст фінансової діяльності є, в остаточному підсумку, проявом усіх функцій держави, оскільки реалізація будь-якої державної функції потребує адекватного фінансового забезпечення [1, с. 162–171]. Виходячи із характеру функцій здійснення можна визначити, що фінансову діяльність необхідно розглядати в двох значеннях. З одного боку, вона виступає як реалізація державної влади. З іншого – фінансова діяльність є виконавчо-розпорядчою діяльністю, що реалізує державне управління. Таким чином, фінансова діяльність держави в загальному вигляді виражає прояв усіх функцій держави, оскільки реалізація будь-якої функції держави неможлива без відповідного фінансового забезпечення [2, с. 12-13]. Паралелі між економічною та фінансовою природою відносин у чомусь умовні, оскільки фінанси є одним із аспектів погляду на економіку як цілісне явище. Економічні функції держави реалізуються в процесі її економічної діяльності, яка здійснюється відповідно до цілей економічної та правової